

34(094.Г)
(494.1)

2778

5

182

Поштарина плаћена.

Год. XXI

НОВИ САД 15. V. 1936.

Број 5

Годишња претплата д. 120.

Лист излази месечно.

ЗБИРКА

закона, министарских наредаба
уредаба и расписа

и

ЗБИРКА

ОДЛУКА ВИШИХ СУДОВА
КРАЉЕВИНЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ

XVI

1936

УРЕЂУЈЕ И ИЗДАЈЕ:

Др. НИКА Ј. ИГЊАТОВИЋ

ПРЕТСЕДНИК АПЕЛАЦИОНОГ СУДА У НОВОМ САДУ

Садржина Збирке закона: 9. Закон о послу зајма на ручну залогу. — 10. Закон о привредним предузимачима рада и о помоћним радници.

Садржај Збирке одлука: 40. Штета због одређења крив. секвестра. — 41. Уговарање надлежности суда. — 42. Распоредна расправа и Држ. Епар. — 43. Право закупца у случају извршења на плодоуживања. — 44. Заплена плодоуживања. — 45. Уток. — 46. Употреба буради. — 47. Доказивање. Разрешење пресуде. — 48. Дужни део. Да нека ствар пропада оставини, треба да докаже онај који то тврди. Презумција код поклона некретнина. — 47. Лекарска комора као тужилац. — 48. Издржавање жене.

Библиотека ДУШАНА ЧАМПРАГА И ДРУГА НОВИ САД
Министарства правде
Београд.

Комисија за испитивање адв. кандидата:

Претседник: Др. Ника Игњатовић, претседник Апел. суда
Заменик: Др. Бруно Петрић, потпретседник Апел. суда
Редовни чланови: Др. Бруно Петрић, потпретседник Апел. суда,
Др. Тома Павловић, претседник већа,
Др. Стева Адамовић, адвокат и
Др. Ђура Табаковић, адвокат.
Заменици: Антун Мраковчић,
Војислав Гомирац, судије Апел. суда,
Др. Јован Латинчић и
Др. Душан Медаковић, адвокати.

Комисија за испитивање судијских приправника:

Претседник: Др. Ника Игњатовић, претседник Апел. суда,
Заменик: Др. Бруно Петрић, потпретседник Апел. суда.
Редовни чланови: Др. Бруно Петрић,
Др. Тома Павловић,
Антуна Мраковчић и
Војислав Гомирац
Заменици: Душан Спалатин,
Др. Тодор Петковић,
Др. Иван Прудан и
Војислав Павловић.

Јавнобележничко Дисциплинско веће при Касационом суду у Новом Саду:

Претседник: Др. Сава Путник в. д. претседника.
Редовни чланови: Др. Миливој Поповић и
Др. Михајло Теодоровић, судије Кас. суда;
Др. Владислав Манојловић и
Др. Ненад Бугарски, јавни бележници.
Заменици: Др. Бошко Ђурђев и
Милан Поволни, Касац. судије;
Др. Аурел Поповић и
Љубомир Петровић, јавни бележници.

Општински судови дакле остају у њиховом данашњем саставу и са досадашњом надлежношћу, док Министар правде не изда потребна друга наређења.

За подручје Апелационог суда у Новом Саду, састав општинских судова и њихову стварну надлежност нормирају §§ 755—760 зак. чл. I. 1911, који додуше нису изречно одржани на снази — као што је то случај са §§ ма 588—605 истог зак. члана — али то није ни било потребно, јер састав општинских судова и њихова надлежност није уређена новим Грпп. према томе, сви горепоменути §§ и по члану 2 Угрпп. нису стављени ван снаге.

§ 758 старог Грпп. пак који утврђује састав и стварну надлежност општинских судова, каже „овај § не искључује, да тужитељ своју тражбину оствари пред срским судом путем платног налога“ — што опет значи, да се потраживања, која су упућена у стварну надлежност општ. суда, не могу пред срским судом остварити путем тужбе, већ само путем платног налога.

У кратко дакле, она потраживања, која су упућена у стварну надлежност општинских судова, тужитељ може тужбом остварити само пред општинским судом, а дозвољено му је, да у место тога, код срског суда тражи издавање платног налога.

Умољавам г. г. претседнике подручних окружних судова, да изволе о горњем известити све подручне им судове ради знања и придржавања, а о учињеном поднети ми извештај у року од 8 дана.

Нови Сад, 10 марта 1936 год.

Др. Н. Игњатовић, с. р.
Претседник Апелационог суда
Нови Сад.

Из. в. сп | 338

9.

Законски чланак XIV: 1881.

о послу зајма на ручну залогу.

§ 1.

Професионално бавити се послом, којим се даје зајам на ручну залогу, слободно је само уз дозволу добијену од надлежне обртничке власти.

Дозволу даје првостепена обртничка власт, ако молилац дозволе докаже општинском сведоцбом:

- 1) да је пунолетан или за пунолетног проглашен и да не стоји под стечајем или старатељством;
- 2) да није био кажњен због злочина или преступа, почињених из користољубља;
- 3) да не стоји под таквом казном, која му забрањује вођење сличне радње;
- 4) да је положио кауцију, коју је на основу претставке муниципије одредио министар пољопривреде, индустрије и трговине, односно у Хрватској и Славонији бан Хрватске, Славонија и Далмације.

§ 2.

Онај, ко је добио дозволу за вођење заложне радње у смислу §-а 1, може отворити и филијалу, али је дужан за сваку поједину филијалу положити кауцију, одређену у тачци 4 §-а 1.

У корист оваквих заложних радња није дозвољено професионално се бавити пословима посредовања, агенције и другог посредовања овакове врсте.

§ 3.

Локалитет заложне радње (главне радње, као и филијале) и свака промена његова, има се одма пријавити обртничкој власти.

§ 4.

У заложним радњама не могу се у залогу примати:

- 1) предмети, који су лако упаљиви;
- 2) војничке униформе и оружје;
- 3) предмети, који служе за јавно богослужење;
- 4) школске сведоцбе, индекси, платежни листови, мировински листови и признанице државних, муниципалних и општинских чиновника и служитеља.

§ 5.

Ако предледжи узрок сумње против особе залагачеве или против предмета нуђеног у залогу, власник заложне радње дужан је одма известити дотичну управну (полицијску) власт.

§ 6.

У заложним радњама за осигурање зајма, ван предмета залоге није дозвољено примати меницу или другу обвезну изјаву или исправу.

Забрањена је даље свака врста залагања, скривеног у облику првидног посла, нарочито такав начин залагања при ком се истави куповни лист с таком изјавом, да залагач до извесног времена може откупити наводно продајат предмет.

§ 7.

Ако се приликом залагања на жељу залагачеву заложену ствар прими у залогу запечаћена са печатом залагачевим и печатом заложне радње: власник заложне радње дужан је заложену ствар до искупа односно до јавне продаје сачувати без повреде печата.

§ 8.

О ствари, која је примљена у залогу има се залагачу издати заложни лист.

На овом заложном листу има се назначити:

- 1.) дотични редни број пословне књиге (§ 9.);
- 2.) време (дан, месец и година) залагања;
- 3.) тачан опис предмета залоге;
- 4.) процењена вредност предмета залоге;

- 5.) словима исписана свота зајма, дата на залогу;
- 6.) време (дан, месец и година) исплате;
- 7.) до рока исплате припадајућа такса на заложни зајам¹⁾ (§ 11) и на име ове евентуално плаћена свота;
- 8.) проценат таксе на заложни зајам (§ 11);
- 9.) код залоге, запечаћене по жељи странке то, да је печаћење обављено, и отисак печата странке (§ 7);
- 10.) потпис сопственика заложне радње.

§ 9.

О предметима примљеним у залогу има се водити засебно повезана, по странама редним бројем означена, јемствеником прошивена и од обртничке власти потврђена књига, и то са следећим рубрикама:

- 1.) текући број појединих заложно-зајмовних послова;
- 2.) време (дан, месец и година) залагања;
- 3.) тачна ознака заложенога предмета;
- 4.) процењена вредност заложене ствари;
- 5.) свота на залогу датог зајма;
- 6.) време (дан, месец и година) исплате;
- 7.) до исплате припадајућа такса на заложни зајам (§ 11);
- 8.) на име ове евентуално плаћена свота;
- 9.) проценат таксе на заложни зајам (§ 11);
- 10.) код залоге, запечаћене по жељи странке то, да је обављено печаћење (§ 7);
- 11.) продужење доспелог зајма;
- 12.) дан искупа;
- 13.) убрана свота од продаје неискупљене залоге.

Увођење у књигу има се обављати на местима, која се по правилу имају испунити, без остављања празнине. Забрањено је првобитни садржај убележења учинити нечитким, брисањем или другим начином, или нешто избрисати, или такове промене чинити, које по својој ка-

¹⁾ Заложбина.

квоћи остављају сумњу у том правцу, да ли су учињене приликом првобитног увођења или касније.

§ 10.

Обртничка власт дужна је прегледати заложну радњу и пословне књиге месечно бар једанпут, да је то учињено прибележити у пословну књигу и о резултату пре-гледа од случаја до случаја поднети извештај другостепеној обртничкој власти, ова је пак дужна четвртгодишиње једанпут поднети извештај министру пољопривреде, индустрије и трговине¹⁾, односно у Хрватској и Славонији бану Хрватске, Славоније и Далмације.

§ 11.

Највишу своту таксе (за старање, чување, обезбеђење, руковање и остale таксе и пристојбе, спојене са интересом заједно у једну своту), коју може убрati заложна радња, изражену по проценту своте, дате у зајам, установљава по саслушању дотичне муниципије, министар пољопривреде, индустрије и трговине, односно у Хрватској и Славонији бан Хрватске, Славоније и Далмације.

На овај начин установљени проценат има се у простиријама заложне радње на месту лако приступачном стално извесити и одржавати и читком стању.

Код залагања на мање време од једног месеца, може се рачунати једномесечни интерес у целини; — код послова пак, који трају дуже од једног месеца, такса на заложни зајам има се рачунати на дане.

§ 12.

Сопственик заложне радње, за сваку штету, која се у предметима смештеним код њега, докоди нестајањем, квартом, повредом или закашњењем издавањем, одговоран је не само својом кауцијом, него и целим својим имањем, у колико не може доказати, да је штету

¹⁾ У смислу законског чл. XVIII.: министру трговине.

проузроковала виша сила, или природна каквоћа ствари или залагач или његов поверијеник.

Одговоран је и за штете, настале услед пожара уколико се осигурање од ових може спровести.

При накнади штете меродавна је на заложном листу означена (§ 8) процењена вредност, ако тек сам залагач не докаже већу вредност.

§ 13.

Власник заложне радње дужан је издати залоге, када му се поврати заложни лист и исплати зајам, подигнут на заложни лист, и такса на заложни зајам.

Доносилац заложног листа може овај откуп захтевати пре плативости заложног листа ма када, — а после плативости заложног листа све дотле док се не отпочне јавна продаја заложене ствари. (§ 15).

§ 14.

Уништење заложног листа, може се молити код кр. судбеног стола, надлежног по месту домицила власника заложне радње, а за поступак ради уништења, меродавне су — уз сходну примену — одредбе меничног закона, садржаног у зак. чл. XXVII.: 1876.

Код ствари, процењених не више од десет форината, залога се има издати и без уништења заложног листа, ономе, који наведе обележја ствари, вероватно искаже губитак заложног листа и положи одловарајућу каузију.

У оваком случају три године после доспелости заложног листа има се повратити положена каузија, ако се тек међутим не нађе заложни лист.

Ако се странке не могу споразумети у погледу каузије, о томе — по саслушању њиховом — одлучује обртничка власт.

§ 15.

До дана исплате не искупљена ствар има се уновчити путем јавне продаје.¹⁾

¹⁾ Види: § 4. зак. чл. XXII.: 1888.

Јавна продаја се не може одржати пре истека једног месеца, рачунајући од доспелости заложног листа, евентуално од плативости продуженог зајма. — Преко рока доспелости или продуженог рока доспелости такса за заложни зајам (§ 11) може се убрати највише још за три месеца, све ако би се јавна продаја и после овог времена одржала.

§ 16.

Списак ствари, које долазе на јавну дражбу има се приказати обртничкој власти.

Време (дан и сат) и место јавне продаје има се објавити на уобичајени начин.

Приказани списак ствари пак, које долазе на јавну продају, има се известити на капију (врата) званичне просторије обртничке власти, као и просторије заложне радње бар 15 дана пре дана јавне дражбе.

§ 17.

Дражба се има обавити у присуству јавног бележника или изасланика обртничке власти и под надзором његовим.

§ 18.

За исклучну цену служи у пословне књиге уведена процењена вредност залоге.

Испод ове цене, залога се само онда може продати, ако се не јави купац по исклучној цени.

§ 19.

Из своте, убране на дражби, може власник заложне радње задржати на залогу узајмљену своту, доспелу а још не исплаћену таксу на заложни зајам (§ 11) и на име накнаде дражбених трошкова по две крајцаре од сваке форинте узајмљене своте.

Преостала свота припада залагачу.

§ 20.

О дражби има се водити записник, у коме се о

свакој залози, која долази под јавну продају имају назначити ови податци:

- 1.) редни број залоге по пословној књизи;
- 2.) тачна ознака заложене ствари;
- 3.) време (дан, месец и година) залагања;
- 4.) исклична цена залоге;
- 5.) такса за заложни зајам (§ 11);
- 6.) на дражби постигнута цена залоге;
- 7.) потраживање заложне радње и то свота зајма, такса за заложни зајам (§ 11) и дражбени трошак посебице и укупно;
- 8.) вишак који припада залагачу.

Записник потписује власник заложне радње и јавни бележник односно изасланик обртничке власти.

Власник заложне радње дужан је одма после дражбе увести у пословну књигу податак, садржан у тачци 7.

§ 21.

Јавни бележник или други изасланик обртничке власти дужан је одмах после дражбе, дражбени записник и у корист залагача преостале своте, без одлагања предати дотичној обртничкој власти.

Напротив обртничка власт дужна је најдаље за три дана, рачунајући од пријема, путем првог чиновника муниципије припослати централној благајни муниципије та којер дражбени записник и примљене своте заједно са заложним листовима, који се односе на своте, међувремено исплаћене залагачу.

Своте, које припадају залагачима, чуваје се у благајни три године, рачунајући од дана пријема, а у току овог времена имају се дотичним исплатити уз приказ и пријем заложног листа.

По истеку три године не подигнут новац, употребиће муниципија на обртничке сврхе.

§ 22.

Заложне радње, које су приликом ступања на снагу

овог закона већ постојале, само се онда могу одржати, ако њихови власници за 30 дана, рачунајући од ступања иа снагу овог закона, искажу захтеве, предвиђене у § у 1.; на основу тога од дотичних обртничких власти моле дозволу за вођење радње, и у опће своју радњу уреде према прописима овог закона; у противном случају обртничка власт затвориће им радње по истеку гореозначеног рока.

§ 23.

Власници заложне радње, ако у вођењу своје радње прекрше одредбе или забране овог закона, казниће се новчаном казном до триста форината у случају поврата пак, у колико од издржане последње казне још није протекло две године: притвором до месец дана и новчаном казном до триста форината.

У овом задњем случају има се судском пресудом забранити даље вођење заложне радње. Најкраћа забрана трајаће годину дана, а најдужа пет година.

§ 24.

Они, који нису добили дозволу у смислу овог закона, а воде заложну радњу или било самостално, било поред своје радње друге врсте професионално дају зајам на ручну залогу, казниће се новчаном казном до триста форината, а у случају поврата, у колико од издржане њихове последње казне још није протекло две године: притвором до два месеца и новчаном казном до триста форината.

§ 25.

У случајевима предвиђеним у §-у 23 и 24, суди суд, који је надлежан у погледу иступа.

Глоба се има издати дотичној муниципији, која исту мора употребити на обртничке сврхе.

§ 26.

У случају одустајања (§ 22) или забране вођења заложне радње, чување, даље искуп у заложној радњи

заложених ствари, и уопће спровођање у овом закону предвиђеног поступка, у место власника заложне радње и на трошак овог, руководиће изасланик обртничке власти.

§ 27.

Одредбе садржане у §-у 1—26 не простиру се:
а) на кр. заложнице и на заводе који овима по-
средују;

б) на оне радње, које дају предујмове на сирове производе или на робу смештену у робним дворанама, продајним или комисионарским смештиштима;
с) на послове, којима се даје зајам на хартије од вредности, у колико се њима баве такве заложне радње, које не спадају под снагу овог закона.

§ 28.

Уредбом ће се засебно установити од случаја до случаја, у колико да се примене одредбе овог закона на заложне заводе, што их имају успоставити муниципије и општине, или што их одржавају деоничарска друштва и задруге.

§ 29.

На заложне послове, регулисане овим законом, не примењују се оне законске одредбе, које ограничавају каматну стопу.

§ 30.

У погледу заложних послова, регулисаних овим законом, ставља се ван снаге одредба, садржана у §-у 5 зак. чл. VIII. из 1872 године.

§ 31.

Извршење овог закона поверава се министру пољо-привреде индустрије и трговине, односно у Хрватској и Славонији бану Хрватске, Славоније и Далмације.

(Овај закон је санкционисан 14 марта 1881 г. а обнародован је 19 марта 1881 г.).

10.

ЗАКОНСКИ ЧЛАНАК XLII: 1899.

о привредним предузимачима рада и о помоћним радницима.

I. ГЛАВА.

О уређењу правног одношаја између поседника и преду-
зимача вршидбе машином.

§ 1.

На уговор између поседника (закупника) и преду-
зимачима вршидбе машином, као и на право на накнаду
штете, која потиче из тог уговора, примениће се општа
приватно-правна правила, у колико овај закон не садржи
друкчије одредбе.

§ 2.

Услове уговора утврђују странке слободном по-
годбом.

Ако се странке нису уговориле у погледу времена
и реда вршидбе, предузимач је дужан отпочети испу-
њење уговора на време, које поседник (закупник) одреди
и 48 сати раније стави до знања предузимачу, — а ако
се странке нису споразумеле у уговору гледе набављања
радника, све раднике, потребне за вршидбу, дужан је
набавити предузимач.

У недостатку друкчијег споразума, поседник (закуп-
ник) је дужан вршаћу машину довести на место рада.

Ако странке у уговору нису одредили количину
рода, што га предузимач има овршити, предузимач је
дужан и овлашћен овршити сви род поседника.

§ 3.

Ако је поседник (закупник) дужан предузимачеву
машину довести на место рада, па се својом кривицом
не побрине за довоз у року од 48 сати, рачунајући од
времена када му се предузимач јавио: предузимач може

одустати од уговора уз одржање свог права на накнаду штете. Предузимач може одустати и онда, ако се из друге које кривице поседникова (закупникова) било не може отпочети рад по истеку 48 сати, рачунајући од времена пријаве ради отпочињања рада, било да се отпочети рад не може наставити за 48 сати, такођер из кривице поседникова (закупникова).

Ако за вршење спремљен род услед елементарне непогоде ма када у целости или делом продадне, преду: зимач нема права на накнаду штете.

Ако пропадне само један део рода, а у уговору није друкчије уговорено, тада ни једна странка нема права да разреши уговор.

§ 4.

Ако предузимач вршидбе машином у уговореном времену или реду својом кривицом не отпочне испуњење уговора или ако се рад, кривицом предузимачевом не може наставити за 48 сати, поседник (закупник) може одустати од уговора уз одржање свог права на накнаду штете, а може одустати и онда, ако предузимач употребљава такову машину, која није подобна да сврши вршидбу на сходан начин и потребно време.

§ 5.

Предузимач вршидбе машином само уз пристанак поседника (закупника) може на другога пренети своја уговорна права и дужности.

§ 6.

На предлог управног одбора министар пољопривреде може одредити, да се уговор између поседника (закупника) и предузимача, на подручју извесних муниципија писмено склапа пред општинским поглаварством. У таквом случају на други начин склопљени уговор не може послужити основом за рад управних власти.

II. ГЛАВА.

О одређењу правног одношаја између предузимача вршидбе машином и привредних радника¹⁾

§ 7.

Уговор између предузимача вршидбе и по њему к вршидби најмљених привредних радника, мора се склопити пред два сведока усмено или писмено.

На претставку управног одбора министар пољопривреде може одредити сајдејством на територију извесних муниципија, да се уговор између предузимача вршидбе машином и радника, склапа пред општинским поглаварством.

Овај предузимач вршидбе машином, који најми привредне раднике, а не одржи формалности прописане у зачелу првом и другом овог §-а, чини иступ и казниће се новчаном казном до 600 круна.

§ 8.

Ако странке у уговору утврде радничку плату у извесном делу овршених пољских производа, тада се има утврдити алтернативно: каква је она најмања количина пољских производа, коју предузимач вршидбе на име тог дела обезбеђује привредним радницима. (§ 35 зак. чл. II : 1898).

Ако се странке у уговору нису споразумеле о тој најмањој количини: у место наплате за рад, установљене у одређеном делу пољских производа, радници могу приликом плативости, на уговорно време тражити таку надницу, каква се по правилу плаћа у том крају и времену, за сличне радове²⁾.

¹⁾ Види: § 18. — даље § 25 зак. чл. XIX:1907. — § 5 зак. чл. VIII:1912 и Наредбу Министра Трговине бр. 52798 од дана 11 авг. 1908 год.

²⁾ Види: § 10 зак. чл. II:1898.

§ 9.

Ма каква промена правног одношаја између предузимача вршидбе машином и поседника, која се оснива на одлуци странака, не дира постојеће обвезе предузимачеве према радницима.

§ 10.

До висине своје тражбине у погледу плативе нараде за рад, привредни радници, најмљени од предузимача вршидбе машином, имају на пољске производе, добивене њиховим суделовањем, као и на машину, која је у предузимачеву поседу, законско право залоге, које предходи сваком законском или уговорном заложном праву.

III. ГЛАВА.

О привредним радничким предузимачима⁸⁾.

§ 11.

Онај, ко као предузимач жели најмити раднике за привредни рад у туђем газдинству, дужан је с радничима, пред општинским поглаварством склопити уговор.

Онај раднички предузимач, који без оваког уговора најми раднике, чини иступ и казниће се притвором до 15 дана и новчаном казном до 600 круна.

§ 12.

Плата радника како у готовом, тако и у пољским производима има се утврдити у одређеној количини и каквоћи пољских производа. У уговору се надаље имају означити она утаначења, која се односе на урачунавање радницима датог предујма или зајма.

Ако није друкчије уговорено, предузимача терети трошак око путовања радника и око преноса пољских производа, издатих на име награде на рад⁴⁾.

⁸⁾ Види: § 18.

⁴⁾ Види § 32 и 41 зак. чл. II:1898.

§ 13.

Ма какво преиначење правног одношаја између радничког предузимача и поседника (закупника), које потиче из воље странака, не тангира постојеће обвезе радничког предузимача према радницима.

§ 14.

До висине своје тражбине гледе плативе наплате за рад, привредни радници имају на предузимачев готов новац или пољске производе, добивене њиховим суделовањем, надаље на предузимачеве справе за рад и кауцију, право залоге, које предходи сваком другом законском или уговорном заложном праву.

IV. ГЛАВА.

О привредним помоћним радницима⁵⁾.

§ 15.

Уговор између привредног радника и по њему најмљеног помоћног радника (§ 34 зак. чл. II:1893) може се склопити и усмено.

§ 16.

Ако је уговор између послодавца и радника с правом разрешен на основу тачке е) § 22 и тач. а), д) §-а 25 зак. чл. II:1898, и радник може разрешити уговор са помоћним особљем, без обзира на накнаду штете.

Свако друго преиначење правног одношаја између послодавца и радника, ако оно излази из воље странака, не дотиче се постојећих обвеза радникових према помоћном раднику.

*

§ 22 зак. чл. II:1898 гласи овако:

„Послодавац је овлашћен, да раскине уговор о раду с оним радником, који је у времену после склапања уговора:

а) послодавца, члана његове породице или поверилика му, овлашћеног на располагање и надзор, стварно злоставља, или

⁵⁾ Види: § 18.

починио или покушао кажњиво дело против телесне неповређености, живота или имања им;

- b) намерно нанео штету у власништву послодавца, члана његове породице или поверилика му, овлашћеног да располаже и води надзор;
- c) осуђен био због злочина, или преступа из користољубља,
- d) осуђен био због иступа, која се коси са §-ом 65 и 66 овог закона;
- e) постане неспособан за обављање рада".

* § 25 зак. чл. II:1898 гласи овако:

"Најмљени радник овлашћен је раскинути уговор у случају:

- a) ако после склапања уговора послодавац, члан његове породице или његов намештеник доводи у опасност морал радника, стварно злоставља радника, или почини или покуша кривично дело против телесне неповређености, живота или имања радника;
- b) ако је у времену између склапања и отпочињања испуњења уговора служио код послодавца као чељаде или надничар, па му је послодавац бесправно задржао награду или принадлежности за ову службу;
- c) ако је после склапања уговора услед болести постао неспособан за обављање примљеног рада;
- d) ако је поврат на војну дужност у време, када мора испunitи уговор.

* § 17.

До висине своје тражбине ради доспеле радничке награде, помоћном раднику припада на предузимачеву готовину или на принадлежности у пољским производима, добивеним суделовањем његовим, надаље на предузимачеве справе за рад и на кауцију, право залоге, које предход и сваком другом законском или уговорном заложном праву.

V. ГЛАВА.

Власти, поступак, завршне одредбе.

* § 18.

У колико овај закон не налаже друкчије, у стварима, које спадају под његово дејство, сходно се имају применити одредбе зак. чл. II:1898.

од битне и одлучне важности питање да ли је пок. уд. А. А., прописно примљена за члана, као ни питање да ли је тужитељ правовољан именован и примљен од туженога друштва за корисника покојне.

Тужитељ који са ревизионом молбом није успео, морао се осудити на сношење ревизионих трошкова у см. прописа §§ 543 и 508 грађ. п. п.

Нови Сад, 12 новембра 1931.

40.

Странка, која је на основу §-а 492 Кз. тражила кривични секвестар, не може бити одговорна за евентуалну штету, ако је суд, — и ако нису постојали за то услови, — одредио секвестар.

(Кс. у Н. Саду, Г. 943/1931).

Апелациони суд призив тужитеља одбија и првостепену пресуду потврђује с тим додатком да се тужба одбија.

Тужитељ је дужан платити туженом у року од 15 дана под претњом принудног извршења 1155 (једнухиљадустопедесет и пет) динара на руке правозаступника Др. М. Л.

Разлоги: Стави ствари изнесено у тужби, одбрану тужене и доказни поступак садрже разлоги првостепене пресуде, на коју се призивни суд у смислу § 507 гр. п. п. позива.

Првостепену пресуду, којом је захтев тужбе одбијен напада тужитељица и тражи, да се иста преиначи, тужби места даде и тужена осуди на плаћање првостепених и призивних трошкова. Тужена је пак молила да се призив као неоснован одбије и тужитељица осуди на плаћања и призивних трошкова.

Призивна молба и протумолба садржана је у записнику о призивној расправи подбр. 34 на којој је ту-

житељица изнела и разлоге свога призыва, сагласно са писменим поднеском подбр. 31.

У припремном спису подбр. 33 тврдила је тужена, да је власник фирме тужитељице био кажњен због криумчарења на више од 700.000 дин. те је у доказ тога у подбр. 34 прикључио спису препис пресуде главне царинарнице у С. према којој је Л. Б. кажњен са 591.910 динара.

Чињенично стање што га је установио првостепени суд у пресуди на основу тамо наведених доказа призивни суд прихваћа, те на основу исказа стручњака Р. Д. установљава још и то, да тужитељица у опште није претрпила никакве оштете због мртве сезоне и пошто је радња била затворена само један и пола дана према исказу сведока Р. В. и Р. В. подбр. 9.

Призивни суд није прихватио исказ стручњака К. Н. који је према обртници код подбр. 20 трговац јаја и пољопривредних производа, па услед тога као стручњак у опште не долази у обзир у погледу једне радње са шеширима.

Тужитељица тражи штету, јер је тужена поднела лажну пријаву и тражила кривични секвестар, а да нису постојали основи.

Како је пак тужена тражила само кривични секвестар на основу § 492 к. з. то за евентуалну штету не може бити одговорна, ако је суд, и ако нису постојали услови, ипак одредио секвестар.

По § у 492 к. з. може се у року од 30 дана тражити оврха ради осигурања, па би се могао § 236 извр. зак. применити тек онда ако би тужена била тражила оврху ради осигурања, а да није имала на то права.

Како наводи кривичне пријаве нису лажни, већ према решењу истражног судије од 25 априла 1929 бр. К. 3296/1928 предложене чињенице не чине кривично дело, него ствар спада пред грађански суд, како се § 236 извр. зак. не може применити у смислу § 492 к. п.

нега само у случају § 493 к. п. и како напокон, тужитељица у опште не трпи штете, то је призив тужитељице требало одбити и првостепену пресуду потврдити.

Пошто призив није успео, тужитељица има да по § 508 гр. п. п. сноси трошкове призивног поступка. (Ас. у Н. Саду Г. 950/930).

Касациони суд ревизиону молбу тужитељице одбија и осуђује ју да туженој, на руке правозаступника јој, плати у име ревизионих трошкова, у року од 15 дана под претњом оврхе, 1160 дин. (једну хиљаду сто и шесдесет динара).

Разлоги: Није основана ревизиона жалба тужитељичина да је Апелациони суд, потврђујући првостепену пресуду, и одбијајући је са тужбом, повредио правне прописе.

Апелациони суд је, примајући чињенично стање ствари установљено по првостепеном суду, установио као чињеницу, без повреде процесуално-правних прописа, да тужитељица услед тога што јој је радња била под кривичном забраном, (свега $1\frac{1}{2}$ дан), није претрпела никакве материјалне штете. Но све да је штету и претрпела, ни у том случају тужба не би била основана, јер у см. §-а 236 извршнога закона, извршеник је властан тражити отштету само у том случају, ако је оврховодитељ оврху ради обезбеђења исходио за осигурање потраживања, које је очевидно неистинито или престало. Према образложењу, пак, решења, државног тужиоца у С., од 14 децембра 1926 године, којим је кривични поступак против тужитељице обустављен, пријава тужене ради казненога прогона тужитељске фирмe није очевидно неистинита, него је однос по мишљењу државног тужиштва међу странкама такав, да се он има расправити пред грађанским судом. Према образложењу, пак, решење истражнога судије, којим је у корист тужене одредио кривичну забрану, тужена је вероватним учинила, да је штету претрпела кривицом тужитељице. Из свих

тих разлога није Апелациони суд погрешио када туже-
ном захтеву није удовољио.

Како тужитељица са ревизионом молбом није ус-
пела, ваљало ју је осудити да туженој плати трошкове
ревизионог поступка у см. §§ 543 и 508 грађ. пар. пост.

Нови Сад, 28 јануара 1936 године.

41.

*Уговорање надлежности суда, тако, да ће надлежан
бити онај суд, где се веровник буде налазио, није одре-
ђено, и не одговара прописима из §-а 45 Гап.*

(Кс. у Н. Саду, Г. 646/1932).

Касациони суд одбија тужитељичину ревизиону молбу.
Тужитељица је дужна накнадити туженој у руке
правозаступника јој трошак ревизионог поступка од 1710
(хиљаду седам сто десет) динара у року од 15 дана под
теретом принудног извршења.

Разлоги: Пресуду призивног суда напада ревизи-
оном молбом тужитељица због повреде прописа формал-
ног закона, која да је у том, што је погрешно устано-
вљење, да странке нису уговором предвиделе одређени
суд као надлежан за расправљање овог спора.
Жалба је неоснована.

Призивни је суд правилним тумачењем прописа §
45 г. п. п. нашао, да странке нису у обvezници од 1 но-
вембра 1920 пренеле надлежност на одређени суд. Из са-
држине обvezнице, која је издана у К. види се, да је у
време њеног издавања тужитељично место пребивања
К. Да у реченици, којом се утврђује суд места преби-
вања веровника као надлежан, нема додатка „ма где се
он“ (т. ј. веровник) „налазио“, па да тужитељица није
менјала боравишта и да је у таквом случају покренула
тужбу пред Среским судом у К., односно Окружним су-
дом у С. била би та тужба покренута пред надлежним
уговореним судом, јер би у том случају оправдано било

држати, да су се странке хтели подврћи надлежности
Среског суда у К. односно Окружног суда у С. па би
тада тај суд био згиста и одређен. Но тужитељица је
међувремено променила место пребивања и поднела тужбу
пред Окружним судом у Н. С., дакле баш је том чињени-
цом сама доказала, како је тако уговорени суд због мо-
гућности мењања места пребивања очигледно неодређен.
У конкретном је случају та неодређеност још очигледнија
услед дometka „ма где се он налазио“, јер из тога до-
метка излази, да се странке нису подвргле одређеном суду
само ондашњег места веровниковог пребивања већ којем
било суду, у којем буде пребивао веровник у време под-
нашања тужбе.

Оправдано је дакле било одбити тужитељичину ре-
визиону молбу.

Расположење о ревизионим трошковима основа се
на пропису § 543 г. п. п.

У Новом Саду, 9 марта 1933 године.

42.

*Државни Ерар је на позив суда дужан приступити
распоредној расправи (о подели куповне цене посташнуте
на дражби некретнине), или пак у случају потребе тра-
жити да се расправа одложи.*

(Кс. у Н. Саду, Вп. 23/933).

Касациони суд Б. Одељење оба утока уважава, на-
паднуто решење окр. суда преиначује, те одобрава I сте-
пено распоредно решење. Обвезује Држ. Ерар да утеца-
тељима плати у року од 8 дана под претњом принудног
извршења у име уточних трошкова у руке правозаступ-
ника Дра Б. и Др. Ф. 300 одн. 200 дин.

Разлоги: Др. Ерар позван је био под претњом по-
следица из 188 §-а Извршног закона, па како распоред-
ној расправи није приступио уместо је I ст. суд мимо-
ишао распоређивање ерарских потраживања.

У колико је Држ. Ерар држао да му је остављен сувише кратак рок за набавку потребних исказа до дана распоредне расправе имао је било претходно било пак на самој распоредној расправи тражити продужење или нов рок.

Како су утешатељи успели то је Држ. Ерар као противника вљало обвезати и на снашање уточних трошкова.

За примедбе на уток Држ. Ерар није се могао никакав трошак досудити, јер давању примедба у смислу 557 §-а г. п. п-а, није било места.

Нови Сад, 23 фебруара 1933.

43.

Против извршења на плодоуживање, закупцу не припада право на покретање излучне тужбе у смислу §-а 92 Закона о извршном поступку, него аналогно §-у 168 на тужбу према пропису § 12 зак. чл. LIV из 1912 г.

(Кс у Н. Саду, Г. 144/а/1933).

Касациони суд одбија тужитељеву ревизиону молбу. Тужитељ је дужан накнадити туженој у руке њеног правозаступника трошак ревизионог поступка од 700 (седамсто) динара у року од 15 дана под теретом принудног извршења.

Разлоги: Пресуду призивног суда напада ревизионом молбом тужитељ због повреде прописа материјалног закона, коју налази у том, што је призивни суд нашао да у конкретном случају нема места излучној тужби.

Жалба није основана.

Законски чланак LX: 1881 о извршном поступку предвиђа три тужбе за заштиту права трећих лица, која би била повређена спроведеним извршењем. Једну такву нормира § 92 тога Закона међу прописима за извршење на покретну имовину (§§ 47—134), другу у § 168 међу наређењима намењенима извршењу на непокретнине (§§ 135 до 207) а трећу у § 216 међу прописима за друге врсте

извршења (§§ 214—222). У делу тога закона, који обухвата прописе за извршење на плодоуживање некретнина (§§ 208—213) нема помена о сличној тужби. Према томе би се у тим случајевима имала покренути тужба, какву предвиђа § 168 закона о извршном поступку, јер су случајеви извршења на некретнине најближи извршењима на плодоуживање некретнина. Но како се према § 12 закона чл. LIV: 1912 и на парницу, предвиђену у § 168 зак. чл. LX: 1881 имају у погледу делокруга, надлежности, па и поступка применити одредбе грађанској парничног поступника, па како према томе нема више ни у случајевима извршења на некретнине тужбе, која би одговарала излучној тужби код извршења на покретности, не може се ни код случајева извршења на плодоуживање некретнина применјивати више аналогно пропис § 168 закона о извршном поступку. Тужитељ је пак покренуо излучну тужбу, коју према изложеном нема места.

Из тих се је разлога морала одбити ревизиона молба тужитељева.

Расположење о накнади трошкова ревизионог поступка оснива се на пропису § 543 г. п. п.

У Новом Саду, 9 фебруара 1933.

44.

Право службности доживотног уживања може се заложити, а може се и запленити.

(Сто Седморице у Загребу, Рек. 1358/1935).

У овршном предмету К. И. трговца из Н., по адв. И. др. В. у К., оврховодитеља, против И. удове Д. из Н., овршенице, ради 10.854 дин. спл. у којем је срески суд у К. одлуком од 1 фебруара 1935 број J-119-1-35 оврховодитеља са његовом молбом за овршну укњижбу права залога на доживотно уживање укњижено на непокретнинама з. к. ул. бр. 5 к. о. П. у корист овршенице одбио;

а Апелациони суд у З. поводом утока оврховодитеља рјешитбом од 15 маја 1935 Пл. 2683/1-35 побијану одлуку првостепеног суда преиначио и захтеву молбе удовољио.

Стол седморице ријешио је:
Превидни уток овршенице М. удове Д. отпућује се и потврђује решење Апелационог суда.

Разлоги су ови: Служности не могу се пренијети на друга лица (§ 486 Огз.) па тако ни право служности уживања (§ 520 Огз.), али извршивање овог права могуће је да се пренесе на друго лице. То вршење може да траје, наравно, само док је лице, овлаштено на уживање, у животу. Чим је извршивање права уживања преносиво, оно је у промету, а по том и предмет залога (§ 448 Огз.). Заложити се може добровољно, а чим је то допустиво, онда се може плијенити и судбеним путем. Сврха пак залога није продаја његова, него намирење (§ 448 о. г. з.) вјеровника. То се пак намирење не мора реализовати дражбеном продајом залога, већ се може и другим начином на пр. секвестрацијом и закупом. Ови начини извршења могући су и на право служности уживања. Да се пак и ти начини извршења проведу треба да се стече залог на право уживања, а тај се с обзиром на прописе § 451 Огз. §§ 480 и 485. Гргп. те § 4 з. о. з. к. може да проведе сјамо уписом у земљишне књиге. Томе не стоји на путу пропис § 13 з. о. з. к., јер у том пропису није су наведени таксативно објекти на којима се може стећи заложно право него само услови, под којима се на објекте у том пропису наведене, то право стећи може.

Према томе допуства је овршна укњижба права залога на право служности дожivotног уживања. Уточна жалба овршенице, да је она земљорадница, да се ни стога не може дозволити овршна укњижба, није уважива, јер се укњижба, па и оврх, дозвољава само у циљу обезбеђења (чл. 6 У. з. з. од 3 августа 1934 у чл. 21 стр. 3 Правилника).

Из свих ових разлога ваљало је овршеничин предвидни уток отпутити и побијамо решење Апелационог суда потврдити.

Стол Седморице.

У Загребу, дне 17 марта 1936 године.

45.

Пропис §-а 559 Гп. не даје право уточном суду, да првостепеном суду наложи, какво мериторно решење има да донесе. Решење I. ст. суда може се само разрешити у недостатку потребног материјала за доношење II. степеног мериторног решења.

(Кс. у Н. Саду Вп. 103/933).

Касациони суд Б. Одјељење услед утока разрешава нападнуто решење окружног суда и упућује тај суд да донесе мериторно решење. Трошкови утока се установљавају у своти од 400 дин.

Разлоги: Пропис 559 §-и Гп. на који се додуше уточни суд не позива, а који се у извршним стварима у смислу 40 §-а LIV. з. чл. из 1912 год. може сходно применити, не даје право уточном суду да разрешавајући I ст. решење наложи I степ. суду, какво мериторно решење да донесе, већ је уточни суд дужан ствар мериторно да реши, а I суду може поверити само даља услед II ст. одлуке потребна расположења. Никако пак не може уточни суд да разреши I ст. решење и тај суд упути какво првостепено решење да донесе, будући се утоком нападнуто решење може разрешити само у недостатку потребног материјала за доношење мериторног II ст. решења. У случају противног поступка увек би била два једнака мериторна решења, те би свака даља жалба решена била у колико би иначе код неједнаких допуштена на овај начин стварно искључена. Како је уточни суд противно горе изложеном поступио, те и ако је могао ствар мериторно решити и по други пут разрешио I ст.

решење и упутио I ст. суд на друго мериторно решење, то је ваљало против таковог поступка окр. суда дозвољени уток уважити, те упутити уточни суд на правilan поступак.

Расположење у погледу трошкова оснива се на 508 § г. п. п. а.

Нови Сад 23 фебруара 1933.

46.

Правно је правило засновано на обичају, да је код лифтеровања пива или вина, странка која је у закашњењу са повраћајем буради, дужна плаћати за употребу буради и онда, ако то није изречно уговорено.

(Кс. у Н. Саду, Г. 1425/1929).

Касациони суд, Б. Одељење ревизиону молбу туженога одбија а ревизионој молби тужитеља делимично места даје те пресуду призивног суда у погледу потраживања ради отштете разрешава и упућује тај суд на даљи поступак и доношење нове одлуке, у којој се има решити и питање о снашању парничних трошкова. У осталом ревизиону молбу тужитеља одбија.

Уједно установљава трошкове рев. поступка за тужитеља и туженога у износу од по 1650 динара.

Разлоги: Против пресуде призивног суда уложили су ревизиону молбу, како тужилац, тако и туженик.

Тужени се жали због тога што га је призивни суд обвезао на плаћање вредности буради и ако он са туженом не стоји у правном односу.

Ова жалба није основана.

Према установљеном, а у смислу 534 § г. п. п. и за овај ревизиони суд меродавном стању ствари пивска бурад тужитеља, која су се налазила у Темишвару код тамошње пиваре, ова је са још другим бурадима послала туженоме и о томе известила обе странке. Према томе бурад тужитеља налазила су се у поседу туженога.

Установљено је и то да је на тражење тужитеља темишварска пивара овога упутила да своја бурад тражи од туженога.

Већ на основу оваковог чињеничког стања ствари тужилац овлаштен је тужбом поступати против туженога, без обзира на то шта је све претходило у односу парничних странака.

Ревизија туженога је dakле неоснована, па је ваљало исту одбити.

Тужитељ се жали против пресуде призивног суда зато, јер је призивни суд сувише ниску цену бурад и установио и јер га је одбио са потраживањем ради отштете због тога што је бурад тужени употребљавао.

Прва жалба није основана, јер је призивни суд на основу мишљења стручњака установио вредност буради. Околност да је тужитељ већу своту исплатио власнику буради, од кога их је он узајмио, могао би имати утицаја на овај спор само онда, ако би се пред парн. судом доказало да су мишљења стручњака нетачна, што се није додатило. Но основана је жалба тужитеља у погледу потраживања отштете због употребе буради, јер је правило засновано на обичају да је код лифтеровања пива (и вина) странка која је у закашњењу са повраћајем буради, дужна плаћати отштету за употребу буради и онда ако то није изречно уговорено. Како је у овом спору установљено да је тужени у закашњењу, то тужитељу у смислу предњег правила припада отштета, чија се висина има установити. Но како се тужилац задовољио био тиме да се бурад налазе у Темишвару припада му сада споменута отштета само почевши од оног времена од када је затражио повратак буради у колико то није било раније од времена од када се бурад налазила код туженога. Како пак ове околности нису од стране призивног суда установљене, то је у смислу 543 §-а гр. п. п. ваљало пресуду делимично раз-

решити и упутити призивни суд на даљи поступак и доношење нове одлуке. Расположење у погледу трошкова оснива се на 508 § г. п. п.

Нови Сад, 4 фебруара 1932 године.

47.

I. Околност, да су тужитељеве књиге неурядно вођење па с тога немају доказне снаге, није разлог да се тужба одбије, ако се спорна питања могу решити, и без књига, другим начином. — II. Кад је суд пропустио оценити исказ једног сведока на битну околност, пресуда се има разрешити без обзира на то, да ли ће призивни суд примити исказ тога сведока или ће остати код свог првобитног стања ствари.

(Кс. у Н. Саду, Г. 1317/1929).

Касациони суд Б. Одељене услед ревизионе молбе тужилаца разрешава нападнути део пресуде призивног суда, те упућује тај суд на даљи поступак и доношење нове одлуке. Трошкове овог ревизионог поступка установљава за тужитеље у своти од 1060 дин. а за туженога у своти од 600 динара.

Разлоги: Тужилац је тужио на основу извода из својих трговачких књига, а тужени се бранио тиме да према изводу из његових књига он не дугује тужитељу већ овај њему.

Сравњивањем извода са самим књигама првостепени је суд неоспорено установио, да је у изводу тужитеља приликом сабирања ушла погрешка и у изводу туженога има више погрешака но да салдо у главноме одговара књигама.

Први и други суд одбили су тужбу и пратутужбу са разлога, да књиге нису уредно вођене, те да стога немају никакву доказну снагу. Призивни је суд овакову пресуду одобрио будући се међувремено књиге обеју странака изгубиле.

На основу сравнивања оба извода као и из излагања странака произлази да су две позиције обрачунаване спорне. Наиме тужилац је туженога оптеретио са 27.968 кубних метара дрва, док је тужени признао само 11 кубних метара. Како је цена дрва неспорна (а 350 динара), то је призивни суд требао установити које странке тврђња одговара истини.

У том погледу I степ. суд установио је донекле неко стање ствари, али није узео у оцену и исказ сведока Т., па како се због тога жали тужилац, ваљало је, да овај Касац. суд разреши пресуду призивног суда, без обзира на то да ли ће исказ тога сведока моћи изменити установљено стање ствари по првом суду, јер оцењивање тога исказа не спада у оквир ревизије.

Друга спорна позиција је та, да је тужитељ оптеретио туженог у погледу неспорне количине дрва са 650 дин. по кубном метру, док тужени признаје само 560 дин. У овом погледу првостепени суд саслушао је стручњака. Према томе се тужба не може одбити са разлога да књиге нису уредно вођене, јер је споменута два спорна питања могуће решити и без књига, будући да предлеже супротне изјаве странака а има и других доказа.

Због ових недостатака није се могла ствар мериорно решити, него је ваљало разрешити пресуду призивног суда у погледу тужбе и упутити тај суд на даљи поступак у којем ће имати решити претходно извесна два спорна питања, док је остали део пресуде остао нетакнут, јер је пресуда у погледу одбијања пратутужбе правомоћна.

Но није нашао овај рев. суд основане остale жалбе тужитеља, јер и ако је погрешио сабирање тужениковог извода у погледу оптерећења тужитеља, иста ова погрешка важи и за противну страну извода, па се с тога само са разлога погрешног сабирања не може тужитељу ништа досудити обзиром да је утврђено да књиге нису вођене уредно.

Расположење у погледу трошкова оснива се на 508 § гпн-а.

Нови Сад, 13 новембра 1931.

48.

I. У недостатку другог споразума, дужни део се има досудити у новцу, а не у природи. — II. Околности, да заоставшиши припадају неке покретне ствари, треба да докаже онај, ко то тврди. — III. У случају када је оставитељ своје некретнине још за живота поклонио једном од својих синова, претпоставка је, да је иста добно поклонио и фундус инструктус тих некретнини.

(Кс. у Н. Саду, Г. 600/1929).

Касациони суд ревизионој молби тужених места даје, пресуду Апелационог суда преиначује тако да тужене обвезује да тужитељима, у року од 15 дана под претњом оврхе, у име нужног дела плате своту од 748 динара (седамстотина четрдесет и осам динара, са 5% камате од 29 августа 1924, односно да ову своту уплате у корист малолетне тужитељице у благајници надлежнога сирочадскога стола.

Првостепене трошкове међу странкама узајамно пређија. Осуђује тужитељицу да туженима, у руке њиховога правозаступника, плати, у року од 15 дана под претњом оврхе, 750 динара (седам стотина и педесет динара) призивних и 1500 динара (хиљаду и пет стотина динара) ревизионих трошкова.

Осуђује тужене да Државном Ерару плате своту од 119 динара (сто деветнаест динара) 60 парा.

Разлоги: Против пресуде Апелационог суда, поднели су ревизиону молбу тужени те су тражили да се пресуда промени и тужитељици у погледу некретнине досуди

нужни део у новцу а у погледу покретнина да се са тужбом у целини одбије и осуди да плати трошкове.

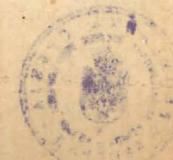
Жалба тужених да је Апелациони суд повредио материјално-правно правило када је тужитељици нужни део досудио, основана је јер је правни пропис да се нужни део има досудити у новцу а не у природи. Стога је у том делу ревизионој молби ваљало дати места и нужни део на некретнине досудити у новцу и то у своти како ју је првостепени суд установио а Апелацијни суд непримјено примио.

У погледу некретнине ваљало је ревизионој молби такођер дати места, јер је тужитељицу теретила дужност да докаже да су покретнине сачињаване оставину пок. К. И., за чега она међутим није пружила никаква доказа.

Установљење пак Апелационога суда да тужени на оставинској расправи нису оспоравали да покретнине чине предмет оставине пок. К. И. такођер је нетачна, јер се из списима приклученога решења бр. Гн. 274-11-1924, види да је прворед. тужени на оставинској расправи тврдио да покретнине чине предмет оставине. Па када се узме у обзир, да је оставитељ још за живота поклонио некретнине туженима а себи условио доживотно право издржавања, онда је произвољна и она констатација Апелационога суда да су покретнине остале власништво оставитеља и сачињавале оставину за то што су оне по својој намени, fundus instructus, јер би такова њихова намена говорила пре за то да су ове заједно са поклоњеним некретнинама пришале туженима.

Како је према томе тужитељица са тужбом успела само делимично ваљало је првостепене трошкове узајамно пребити а осудити је да призивне и ревизионе трошкове туженима накнади. тужена пак да Државном Ерару плате таксус на досуђену своту.

Нови Сад, 27 маја 1930.

49.

Када је легитимисана Лекарска Комора да поднесе тужбу ради клевете?

(Кс. у Н. Саду, Кре. 547/931).

Касациони суд ревизије одбацује.

Разлоги: Приватни тужиоц Лекарска Комора побија првостепену пресуду због повреде материјалног закона означене у § 337 т. 1 в. с. кр. п., зато, што је првостепени суд његову тужбу одбио на основу § 276 с. кр. п. с. разлога, да није легитимисан, да подноси тужбу у овој кривичној ствари.

Ова је ревизија очигледно неоснована, јер у овом случају оптужени није изнео такове клевете које би се тицале појединих друштвених редова, класа, или удружења, већ је у вези са окр. уредом нападао поједине лекаре, који су радили код ове установе.

Оптужени побија пресуду првостепеног суда због повреде материјалног закона означене у § 337 т. 1 а. с. кр. п.

Ова ревизија није по закону изведена, јер не означава јасно и срећено повреде закона, како то § 340 с. кр. п. прописује.

Услед тога је ваљало изјављене ревизије на основу § 345 т. 2 с. кр. п. односно § 345 т. 1 у вези § 341 т. 2 с. кр. п. одбацити.

Нови Сад, 20 априла 1932 године.

50.

I. Муж се може ослободити дужности издржавања жене, ако је жена крива за прекидање брачне заједнице. — II. Установљење у бракоразводној парници, да жена није крива, важи и за парницу ради привременог издржавања. — III. По сталној судској пракси издржавање се не може досудити на дуже време од шест месеци

УЖ. Ј. - ОИ | 338

Због одласка из Ковина продајем за готово или предајем на ликвидацију уз повољне услове, но само уз одговарајућу қауцију своју од 25 год. постојећу адвокатску канцеларију евентуално заједно са великим кућом. Др. Франкл Александар, адвокат, Ковин (Банат).

НОВЕ КЊИГЕ.

Адвокатске награде по новој Адвокатској тарифи (са 20 таблица), издање „Правног живота“, Београд 1936 г. стр. 72. Цена повезано у платно Дин. 17. Брош. Дин. 15; претплатници „Правосуђа“ имају попуст 20%.

Др. Стојан Јеремић, адв. у Новом Бечеју, Таблица адвокатских трошкова. Цена Дин. 10.

Др. Милан Бартош, Основи приватног права, издање предузећа „Труд“ а. д. Београд, 1935 г. стр. 391. Цена 80 дин.

Др. Драгољуб Аранђеловић, Грађанско процесно право I-IV. књ. Цена Дин. 160.